

Institutionen för handel och företagande

TENTAMEN

Kurs: Makroekonomi G1N

Examinationsmoment: skriftlig salstentamen

Kurskod: NA123G

Högskolepoäng för examinationsmomentet: 6

Datum: 2026-03-24

Tentamenstid: kl. 14:15-19:30

Ansvarig lärare: Marie Lidbom

Berörda lärare: Lars Pettersson

Hjälpmedel/bilagor

Övrigt

- Anvisningar
- Ta nytt blad för varje lärare
 - Ta nytt blad för varje ny fråga
 - Skriv endast på en sida av papperet.
 - Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
 - Numrera lösbladen löpande.
 - Använd inte röd penna.
 - Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Poänggränser:

ECTS:

0–59 poäng innebär F, 60–64 poäng för E, 65–69 poäng för D, 70–79 poäng för C, 80–89 poäng för B, 90–100 poäng för A

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till!

Antal sidor totalt 4

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Fråga 1. (16 poäng, 2 poäng för varje deluppgift)

Ge korta enkla svar på följande frågor:

- a) Förklara vad som menas med strukturarbetslöshet. (2 poäng)
- b) Förklara vad som menas med inflation. (2 poäng)
- c) Vad mäter bruttonationalprodukten (BNP)? (2 poäng)
- d) Vad är skillnaden mellan nominell och real tillväxt av BNP? (2 poäng)
- e) Vad visar bytesbalansen? (2 poäng)
- f) Vad menas med ”styrräntan” och vilken betydelse har styrräntan för penningpolitiken? (2 poäng)
- g) Vad menas med menas produktionsfaktor? (2 poäng)
- h) Under 2026 har den svenska kronan apprecierats i förhållande till amerikanska dollarn. Vad menas med appreciering i detta sammanhang? (2 poäng)

Fråga 2. (16 poäng)

Antag följande för en öppen ekonomi med offentlig sektor (miljarder kr):

Autonom konsumtion = 100

Marginell konsumtionsbenägenhet (MPC) = 0,9

Investeringar = 200

Skattesatsen i ekonomin är 25%

Offentliga utgifter = 400

Export = 200

Importen bestäms av marginella importbenägenheten som visar hur stor del av en ökning i BNP (bruttonationalprodukt) som används till import av varor och tjänster. Vi kallar den marginella importbenägenheten för MPM och antar i uppgiften att $MPM = 0,1$.

- a) Ange konsumtionsfunktionen för ekonomin när du tar hänsyn till att konsumtionen bestäms av disponibel inkomst (som måste beräknas) (4 poäng)
- b) Hur stor är den ”keynesianska modellens” multiplikator för ekonomin? (6 poäng)
- c) Beräkna jämviktsinkomsten (Y^*) i ekonomin genom att använda ”keynesianska modellen” där aggregerade utgifter ges av $AE=C+I+G+X-M$ och jämviktsinkomsten är när $Y=AE$. Illustrera även med figur (”keynesianska modellens” graf). (6 poäng)

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Fråga 3. (12 poäng)

Antag en enkel ekonomi som enbart konsumerar tre varor som vi kallar X, Y och Z. Den information vi har om ekonomin är den som finns i tabellen nedan som visar priser per styck för de tre varorna X, Y och Z och även BNP till marknadspriser för de tre åren 2023, 2024 och 2025.

År	Pris på X per styck	Pris på Y per styck	Pris på Z per styck	BNP till marknadspris
2023	20 kr	30 kr	15 kr	6200 kr
2024	22 kr	31 kr	17 kr	6500 kr
2025	22 kr	30 kr	20 kr	6700 kr

- a) Antag att en representativ (genomsnittlig) konsument konsumerar 25 enheter av X, 20 enheter av Y och 15 enheter av Z. Denna varukorg är den samma för alla tre åren. Beräkna och visa konsumentprisindex för de tre åren (2023, 2024 och 2025) och använd 2023 som basår. (4 poäng)

$$\text{KPI beräknas enligt: } KPI(t) = \frac{\text{Utgifter för varukorg i löpande priser år } t}{\text{Utgifter för varukorg i priser från basåret}} \times 100$$

- b) Med utgångspunkt i dina resultat från a), vad var inflationen under 2024 och 2025? (4 poäng)
- c) Beräkna real BNP till fast pris med 2023 som basår och den reala tillväxten i BNP för 2024 och 2025. (4 poäng)

Fråga 4 (16 poäng)

Använd modell för LRAS, SRAS och AD för en öppen ekonomi och offentlig sektor som liknar den svenska ekonomin. Landet har egen valuta och landets Centralbank ansvarar självständigt för penningpolitiken.

- a) Antag att ett krig bryter ut i mellanöstern som leder till en kraftig höjning av priserna för olja och gas. En negativ utbudschock drabbar ekonomin som gör produktionen dyrare för landets företag. Visa (1) händelseförloppet på kort sikt och visa också (2) det långsiktiga m att möta problemet. Visa händelseförloppet med graf för modellen. Vad händer med nationalinkomstens utveckling, sysselsättning/arbetslöshet, prisnivån/inflationen och kommer ekonomin uppleva en hög eller låg konjunktur. (6 poäng)
- b) Antag samma negativa utbudschock som i a) och att det finne en oro för att stagflation skall bryta ut. Landets Centralbank har i uppgift att möta situationen med penningpolitik som anpassas för situationen, hur kommer penningpolitiken att utformas? Visa med händelseförloppet med graf för modellen och förklara händelseförloppet. (6 poäng)
- c) Vilken betydelse har "transmissionsmekanismen" för genomförandet av penningpolitiken? (4 poäng)

Fråga 5 (20 poäng)

Använd ISLM-modellen när du löser denna uppgift.

- Rita ett diagram som visar ISLM-modellen när ekonomin är i jämvikt. Förklara vad IS respektive LM representerar och var noga med att ange vad som mäts på den vertikala respektive horisontella axeln. (2+2 poäng)
- Antag ekonomin befinner sig i en högkonjunktur. Landets regering beslutar sig för att föra en finanspolitik som ska få ekonomin att anpassa sig mot jämvikt. Vilken form av finanspolitik ska regeringen föra (expansiv eller kontraktiv)? Visa i figur med ISLM-modellen hur denna politik kommer att påverka ekonomin. Ge två exempel på sådan finanspolitik. Hur kommer räntan respektive nationalinkomsten påverkas av politiken? (2+2+2+2 poäng)
- Antag nu i stället att landet låter Centralbanken möta situationen med penningpolitik för att kyla av högkonjunkturen och få ekonomin att röra sig mot jämvikt. Vilken form av penningpolitik kommer Centralbanken att föra? Ge ett exempel på hur sådan politik kan utformas. Visa i figur med ISLM-modellen hur denna politik kommer att påverka ekonomin. Hur kommer räntan respektive nationalinkomsten påverkas? (2+2+2+2 poäng)

Fråga 6 (20 poäng)

- Antag en öppen ekonomi med offentlig sektor. Vi vet att staten har ett underskott budgeten med 50 miljarder kronor. Samtidigt det privata finansiella sparandet (sparande – investeringar) positivt motsvarande 30 miljarder kronor. Vad blir då bytesbalansens saldo om vi utgår makroekonomins ”sparande-investeringsidentitet”? (4 poäng)

Vi vet följande uppgifter om Sveriges försörjningsbalans för 2023, beloppen i miljarder kronor:

Tillfört		Användning	
Import	3220	Privat konsumtion	2798
		Investeringar	1552
		Offentliga konsumtion	1623
		Export	3390

- Utifrån tabellen ovan, vad var BNP för år 2023 om vi utgår från försörjningsbalansen? (2 poäng)
- Fortsätt använd informationen i tabellen ovan. Den 31 december 2023 var Sveriges befolkning 10 551 700 personer. Hur stor var BNP/capita 2023? (2 poäng)
- Fortsätt använd informationen i tabellen ovan. Vad var saldot för bytesbalansen 2023? (2 poäng)
- Fortsätt använd informationen i tabellen ovan. Vad var exportens andel av BNP 2023? (2 poäng)
- Fortsätt använd informationen i tabellen ovan. Om skatteintäkterna i den offentliga sektorn var 1586 miljarder kronor som ska täcka den offentliga konsumtionen 2023. Vad blir då saldot för den offentliga sektorns budget? Och hur påverkar detta statsskulden? (2+2 poäng)
- Enligt arbetskraftsundersökningen som genomfördes i januari 2026 var svenska arbetslöshetsstalet 8,6 procent. Enligt samma undersökning var de arbetslösa 489 700 personer. Hur många var då antalet sysselsatta? (4 poäng)